

Tarixi fakt

Xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyev Azərbaycan KP MK-nın Birinci katibi kimi 1970-ci ildə Suriya Ərəb Respublikasında səfərdə olub. Bu zaman Suriya prezidenti Hafiz Əsədə Hələb şəhərinə gedərək böyük Azərbaycan şairi və filosofu İmadəddin Nəsiminin məzarını ziyarət etmək istədiyini bildirir. Sözsüz ki, ali qonağın arzusu yerinə yetirilir. Lakin ziyarət məsələsi bir qədər ləngiyir. Həmin müddət ərzində yerli hakimiyyət nümayəndələri qəbri tapır, səliqəyə salır, ora xidmət edən şəxs ayırırlar. Daha sonra məzar ziyarət olunur...

Ulu Öndər Bakıya döndükdən sonra Nəsiminin tanınması, 600 illik yubileyinin keçirilməsi və kinofilm çəkilişi məsələlərini gündəmə gətirir. Yubileyin keçirilməsi barədə məsələ Azərbaycan KP MK Bürosunun 1970-ci il 27 mart, 1971-ci il 24 mart, 29 aprel, 23 iyul tarixli iclaslarında müzakirəyə çıxarılır. Bundan sonra Heydər Əliyevin Moskvaya, Sov. İKP MK-ya yazdığı məktubda xahiş edilir ki, Nəsiminin yubileyinin ümumittifaq və ümumdünya miqyasında qeydi üçün SSRİ Nazirlər Sovetinə müvafiq göstərişlər verilsin və yubiley komissiyası yaradılsın. SSRİ Nazirlər Sovetinin sədri A.N.Kosiginin imzası ilə qəbul olunacaq bu məktuba qərar layihəsi də əlavə olunur.

Heydər Əliyevin tapşırığı ilə akademik Həmid Araslı və professor Araz Dadaşzadə Suriyaya ezam edirlirlər. Onlar Nəsiminin məzarının vəziyyəti ilə tanış olurlar və bərpası məsələsini qaldırırlar. Ulu öndər

Heydər Əliyevin qayğısı və əməyi sayəsində məzar qaydaya salınır.

Nəsiminin portretini yaratmaq üçün beynəlxalq müsabiqə elan olunur. Azərbaycan KP MK Bürosunun 1972-ci il 2 fevral, 1973-cü il 13 mart və 28 avqust tarixli iclaslarında həmin məsələyə baxılır. Tədbirlər planı işləniş hazırlanır. 1973-cü ilin sentyabrında ölkəmizdə yubiley toplantısı keçirilir. Tədbirə dünyanın 29 ölkəsindən nümayəndələr gəlir. Heydər Əliyev onları qəbul edir. YUNESKO-nun "Kuryer" jurnalında İmadəddin Nəsimi haqqında geniş məqalə işıq üzü görür, əsərləri ingilis, fransız və başqa dillərə tərcümə ilə dünya oxucularının ixtiyarına verilir.

İmadəddin Nəsiminin 600 illik yubileyinin keçirilməsi və abidəsinin ucaldılması yolundakı maneələr Heydər Əliyev tərəfindən qətiyyətlə aradan qaldırılır. Azərbaycan Ali Sovetinin 15 dekabr 1978-ci il IX sessiyasında SSR Ali Sovetinin deputatı, Xalq yazıçısı Mirzə İbrahimoğlu bu barədə çıxışından:

"...Heydər Əliyev yoldaşın əməyi, zəhməti, onun ilhamlı fəaliyyəti respublikamızın şərəfini, şöhrətini artırır... Mən 50 ilə yaxın partiya təşkilatı işlərində çalışıram. Dramatik hadisələrin, partiya həyatımızın tarixində çox fərəhli hadisələrin şahidi olmuşam. Deyə bilərəm ki, bu illər ərzində ədəbiyyatımız, mədəniyyətimiz üçün çətinliklə həll etdiyimiz məsələlər Heydər Əliyevin dövründə çox asanlıqla həllini tapdı. Bir misal gətirmək istəyirəm: Nəsiminin yubileyinə hazırlaşdıq. Bilirsiniz ki, Nəsimi 600 il əvvəl feodalizm əsarəti, zülmü içərisində xalqın iradəsini ifadə edən şəxsdir. Ancaq öz dövrünün ovladı olaraq ziddiyyətlərə malikdir. Dövrün bəzi təzadlarına söykənərək, ona qarşı bərk etiraz edənlərə rast gəldik və mən bir məktub almışdım, orada Nəsimiyə qarşı böyük etiraz vardı. Mənim ürəyim titrədi, görəsən, Nəsiminin yubileyi dayandırılacaq, yoxsa keçiriləcək. Lakin sevimli oğlumuz Heydər Əliyev yoldaş sinəsini qabağa verərək Nəsiminin heykəlini ucaldı". ♦